

paa de Rige. Det er saaledes de Fattige, der flytte hyppigst her i Kjøbenhavn, og det er altsaa dem, der væsentlig maa betale Stempelafgift af Husleiekontrakten, medens de mere velhavende Folk kun meget sjældent betale denne Stempelafgift. Med Hensyn til en hel Uendelighed af Beskatninger, som jeg tilbøieligt tidligere har havt Leilighed til at berøre, er det ogsaa ganske vist paa Tide at komme til Reform. Jeg kan naturligvis ikke tale om dette Emne uden et Dieblis at erindre om Toldbogen, og spørge, om vi dog ikke her skulle komme saa vidt, at vi ville have lidt Mere, end vi væsentlig fik i Slutningen af forrige Aarhundrede, i 1797; om vi ikke maa kræve disse Toldrevisioner, der ved den ene Toldblov efter den anden ere lovede Nationen — i Almindelighed naar blot et Par Aar vare gaaede — udførte i Livet? I 1863 var det af Hensyn til Hextugdommernes sværende Forhold, at man ikke kom videre, og nu have vi her i 3 samfulde Aar faldet i et Toldudvalg hele Vinteren igjennem og gjennemarbejdet en Mengde enkelte Positioner. Jeg har der bekæmpet de yderligere Fordringer, der bleve stillede fra andre Sider i Salen, og som i det første Par Aar vanskeliggjorde denne Sags lykkelige Gjennemførelse, og vi kom da saa vidt ifjor, at vi i alle væsentlige Punkter bleve enige med Ministeren, idet flere af de Herrer paa den anden Side gjorde Afkald paa nogle af deres væsentlige Fordringer. Jeg kan ikke se rettere, end at Sagen, naar en tidligere Finantsminister havde havt tilstrækkelig Kraft og ikke gjemt den i en Maanedes Tid, da var bleven gjennemført. Her er der en Skattereform, som den nuværende Regering i alt Fald kunde have taget i sin Haand. Naar jeg ser hen til, hvad det er, der trykker i de nuværende Toldafgifter, maa man vel allerførst nævne Beskyttelsen, men om Beskyttelsesafgifterne maa det dog, som Forholdene faktisk ere, siges, at ikke alt det gaar tabt, som kommer ind i Statskassen. Trykket i Dieblisset rammer især Eshøvet, Forretningerne. Det staar for mig saaledes, at det, som Forholdene ere i denne Stund, mindre rammer Forbrugerne; men jeg er overbevist om, at det Tryk, der i Dieblisset hoiler paa Forretningstilivet, her som i mange andre Lande, om kort Tid vil komme til Forbrugerne. Om man maaske kan finde, at Forbrugerne i Dieblisset nogenlunde kunne betale endog de meget store Summer, der tages fra dem, iom brænde Petroleumslamper, som spise Sukker, som drikke Kaffe, o. s. v., om man ogsaa kan sige, at Forbrugerne i Dieblisset kunne bære den Merudgift af det Dobbelte eller af det Tillæg af en Krediedel, som betales for mange af de vigtigste Forbrugsgjenstande, for at det kan gaa ind i Statskassen, vil den Tid dog snart komme, da ogsaa de ville føle Trykket, og det vil maaske, inden vi ere færdige med vore Forhandlinger her, blive klart, hvor ønskeligt det er for Forbrugerne, at de Afgifter, hvorom vi saa ofte have talt, blive

lette eller bortskaaene. Ogsaa den Betragtning maa gjøre sig gjældende, om den hele økonomiske Tilstand her i Landet i Dieblisset er en saadan, at vi kunne binde os til denne uhyre Udgift til Forsvaret og anvende hele vort Overskud paa denne Maade. Jeg tror ikke, at der kan være to Meninge om, at den økonomiske Tilstand her i Landet i dette Dieblis ikke er meget blomstrende. Det er ganske vist sandt, at Forbrugsafgifterne have været i en overordentlig Stigen, at Indførselstolden paa mange Forbrugsartikler har givet et stedsvis stigende Beløb; men jeg tror, at man ved en nøiere Undersøgelse af disse Forhold vil komme til det Resultat, at denne Stigen ikke vil vedblive, og at den i sin nuværende Stikelse er forbunden med et Tryk paa andre Steder. Det er Arbejds-lønnen, der er stegen, men det staar tilbøieligt i Forbindelse hermed, at mange af dem, der bruge Arbejdere, der drive Forretninger, ingenlunde ere saa umaadelig heldigt stillede i Dieblisset. En Følge heraf er, at naar man ser, hvem der nu er de store Forbrugere og Kjøbere, vil Trykket vandre nedad, og man maa derfor ikke tro, at den i een Henseende heldige og blomstrende Stilling, hvori Arbejderne befindes sig, vil blive saa overmaade langvarig. I alt Fald bliver det idelig slaet fast fra forskjellig Side, at nogle af de vigtigste økonomiske Symptomer i Dieblisset først og fremmest maa gjøre det tilraadeligt at spare, ikke at bruge, ikke at binde store Midler, og jeg skalde tro, at den Fordring, der saaledes stilles til de forskjellige Klasser af Borgere, kunde der ogsaa være Grund til at stille til Statskassen. Det turde derfor være, at det ikke var saa ganske uhenigtsmæssigt, om vi i Aar helt undlode at bruge det store Overskud. Det vilde ikke være nogen stor Ulykke, som Forholdene ere, om det blev indestaaende i Landets Banker og Pengeinstitutter, og hvor Ministeren ellers har anbragt det, til Trods for, at det er meget disputabelt foranstaltninger, Ministeren i saa Henseende har foretaget. Skulde det blive Resultatet af Regeringens Program, at den slet Intet fik bevilget, vilde Ulykken i denne Henseende slet ikke være stor. Vi have for vort Vedkommende først og fremmest at se hen til, at vi have et Paalæg fra vore Bølgere, hvorefter vi overfor de forskjellige Krav, der stilles til Statskassen, bør afvise det ene mod det andet, og det stiller jeg for mig og for ikke saa saaledes, at vi, naar vi gjøre dette, umulig kunne komme til det samme Resultat som Regeringen, nemlig at de Penge, som her ere tilstede, først og fremmest maa anvendes til Forsvarsvæsenet fremfor til disse andre Krav, der stilles af vort Samfund. Jeg tilstaar, at det vilde være mig personlig i høi Grad tiltalende: at arbejde sammen med den nuværende Regering, fordi jeg i høieste Grad sætter Pris paa flere af de Personer, der udgjøre den, og i ganske overordentlig Grad sætter Pris paa deres ubrændte Egenheder. Det er